

Kommunstyrelsen

Justitiedepartementet,
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till ju.L5@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet SOU 2024:55 En översyn av 23 kap. brottsbalken (Ju2024/01907)

Sammanfattning

Söderhamns kommun bedömer att utredningsförslagen i all väsentlighet svarar mot utredningsdirektivet.

Dock ställer sig kommunen tveksam till om den föreslagna uppgiftsskyldigheten fyller någon egentlig funktion med beaktande av att de befintliga sekretessbrytande bestämmelserna redan idag möjliggör ett liknande utlämnande av uppgifter.

Söderhamns kommun hade därtill önskat att utredningen på ett grundligare plan hade analyserat eventuella kostnadsökningar till följd av ett ökat antal ärenden till kommunens avhopparverksamhet.

Avsnitt 9.4 - Uppgiftsskyldighet

Kommunen ifrågasätter betydelsen av att införa den föreslagna bestämmelsen om uppgiftsskyldighet, syftet bedömer kommunen redan idag uppfyllas av de sekretessbrytande bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen. Av utredningen framgår att det föreslås att skola, olika former av hem och vissa myndigheter är skyldiga att lämna uppgifter som de mottagit i tjänsten från någon som är del i planläggningen av ett brott till Polismyndigheten. Denna uppgiftsskyldighet gäller endast i de fall att personen som lämnar uppgifterna *vill* att dessa ska lämnas vidare. Om man begränsar uppgiftsskyldigheten till att den endast omfattar situationer där den som lämnar uppgiften ger sitt samtycke till att uppgiften lämnas vidare till Polismyndigheten, regleras denna situation redan idag genom den sekretessbrytande bestämmelse som återfinns i 10 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Mot bakgrund av detta bedömer Söderhamns kommun att det saknas motiv till att införa den föreslagna uppgiftsskyldigheten ur ett sekretesshänseende.

Oaktat detta bedömer kommunen att en lagstadgad skyldighet för personer inom det utpekade segmentet fyller en viss funktion genom att denna grupp åläggs en

skyldighet att föra informationen vidare. Denna skyldighet innebär att handlingsutrymmet för den som mottar informationen kraftigt reduceras, vilket i förlängningen torde leda till att informationen i högre grad når Polismyndighetens kännedom än vad som är fallet utan en sådan uppgiftsskyldighet. Med tanke på det begränsade handlingsutrymmet saknar dock kommunen ett resonemang om den föreslagna bestämmelsens förhållande till *barnets bästa* enligt bestämmelserna i Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter (UNICEF Sverige, 2018) antogs av FN 1989.¹

Den föreslagna uppgiftsskyldigheten torde främst träffa de som arbetar med barn. I de fall att uppgiftsskyldighet råder torde det förekomma, även om det borde vara ovanligt, att den som mottar informationen och därmed är skyldig att vidarebefordra den till Polismyndigheten finner att en sådan vidarebefordran inte skulle vara förenligt med barnets bästa, men likväl är skyldig att föra informationen vidare. En liknande situation tog lagstiftaren höjd för vid införandet av bestämmelsen i 10 kap. 18a § OSL. Av motivet till bestämmelsen framgår nedanstående övervägande.

En ytterligare förutsättning enligt paragrafen är att ett uppgiftslämnande inte bedöms vara olämpligt. Ett utlämnande kan t.ex. anses vara olämpligt med hänsyn till den enskildes återanpassning eller på grund av planerade eller pågående insatser för den enskilde. Andra särskilda skäl än de nu nämnda kan exempelvis vara att det bedöms som olämpligt att vidarebefordra en uppgift med hänsyn till någon annan persons intressen.²

Utöver detta konstaterar kommunen att det redan idag råder vissa svårigheter för anställda inom skola och socialtjänst att tillämpa rådande sekretessbestämmelser. Mot denna bakgrund skulle ett införande av ännu en bestämmelse, som i stort sett redan regleras genom 10 kap. 1 § och 18a §§ OSL, riskera att försvåra tillämpningen av de sekretessbrytande bestämmelserna.

Avsnitt 12.3.6 Finansiering

Söderhamns kommun instämmer i utredningens bedömning om att kommunen har en central roll i arbetet med avhoppbarverksamhet, inom ramen för sitt totala skyddsansvar. Dock saknar kommunen ett klagörande för hur ett införande av utredningens förslag skulle komma att påverka kommunens ekonomiska ställning. Kommunen vill härvidlag betona att en väl fungerande avhoppbarverksamhet innebär en ekonomisk vinning för det allmänna i ett längre perspektiv, men att avhoppbarverksamheten i allmänhet är kostnadsdrivande och i synnerhet under det initiala deltagandet i verksamheten. Det initiala deltagandet innefattar inte sällan placeringar på hem med hög dygnskostnad. Om utredningens förslag leder till att fler individer kommer att söka bistånd hos kommunen inom ramen för kommunens avhoppbarverksamhet, bör den då förmodande kostnadsökningen analyseras. Kommunen bedömer att blott en

¹ United Nations Convention on the Rights of the Child, 20 november 1989.

² prop. 2019/20:123 s. 51.

Datum
2024-11-26

Diarienummer
KS 2024-00281

hänvisning till att medel står att söka från Polismyndigheten inte tillfullo redogör för kommunens eventuella kostnadsökning till följd av en realisering av förslagen i utredningen. Kommunen ser därtill en risk i att medlen från Polismyndigheten inte kommer att täcka det totala behov som samtliga kommuner har i denna fråga. Av den slutrapport³ som Polismyndigheten, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse och Kriminalvården lämnade till regeringen den 29 januari 2024 framgår att antalet beviljade kommunala ansökningar för avhopparstöd ökade med från år 2021 till 2023 med 486 %.

Barns bästa

Utredningsförslaget

Flertalet av de föreslagna förändringarna berör barn både som gärningsperson och som brottsoffer. Av denna anledning saknar kommunen en redogörelse i utredningen för hur de föreslagna åtgärderna förhåller sig till artikel 3 barnkonventionen.

På kommunstyrelsens vägnar

John-Erik Jansson
Kommunstyrelsens ordförande

Joel Fredin
Kommunsekreterare

³ Slutredovisning, Av Polismyndighetens, Kriminalvårdens, Statens institutionsstyrelses och Socialstyrelsens uppdrag att förstärka och utveckla arbetet med stöd till avhoppare i landet (Ju2021/03331).

Undertecknat av följande personer

JOHN-ERIK JANSSON

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2024-12-03 13:38:08
Transaktionsidentitet: AA1F729828E464AADA233F394E37CA9E4FC94B2E42

LARS JOEL FREDIN

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2024-12-03 13:45:26
Transaktionsidentitet: FFBC724F002E471B589D396E8A3563DE10A2ED561E

Underskriftstjänst: **Visma Underskriftstjänst**

Dokumentet är signerat av Ciceron DoÄ

Organisation

Organisation: Söderhamns kommun

Organisationsnr: 2120002353

E-post: kommunstyrelsen@soderhamn.se

Hemsida: www.soderhamn.se